696/04

Den 28. april 2004 blev i sag nr. 60.986:

xxxxxx xxxx xxxxxxxxxxx
xx xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx

mod

FunktionærPension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der havde gruppelivsforsikring og arbejdsmarkedspensionsordning i FunktionærPension, tidligere FagPension A/S, klager over selskabets afvisning dels af at udbetale invalidepension før 1/12 2002, dels af at yde dækning ved erhvervsevnetab fra gruppelivsforsikringen.

Det fremgår af sagen, at klageren var optaget i pensionsordningen fra 1/11 1993 til fratrædelse af pensionsgivende stilling den 1/5 1999. Den 24/11 1997 pådrog klageren sig lændesmerter med tendens til udstråling i højre ben i forbindelse med løft af en fem kg tung kasse. Forholdet blev anerkendt som en arbejdsskade, og den 2/2 2001 vurderede Arbejdsskadestyrelsen klagerens erhvervsevnetab til 25 %. Efter en fornyet vurdering konkluderede Arbejdsskadestyrelsen den 2/3 2003, at klagerens erhvervsevne nu var yderligere nedsat med 40 %, således 65 % i alt.

I juli 1999 ansøgte klageren om invalidepension som følge af erhvervsevnetabet. Til brug for sagens vurdering indhentede selskabet sagens lægelige akter samt akter fra kommunen. På baggrund heraf vurderede selskabet, at der ikke forelå dokumentation for en varig nedsættelse af klagerens erhvervsevne, hvorfor selskabet den 23/11 1999 meddelte afslag på klagerens ansøgning. Efter endt revalidering fik klageren med virkning fra 1/12 2002 tilkendt mellemste førtidspension fra M. Kommune.

Selskabet finder stadig ikke, at klagerens erhvervsevne er varigt nedsat med 2/3 i alle erhverv, men har - under henvisning til den bevismæssige værdi i, at klageren har fået tilkendt offentlig førtidspension - truffet afgørelse om at yde invalidepension i henhold til klagerens pensionsordning fra den 1/12 2002. Selskabet fastholder imidlertid, at klageren ikke senest ved sin fratrædelse den 1/5 1999 har et varigt og generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3, hvilket ifølge selskabet er en betingelse for, at klageren ligeledes kan opnå dækning ved erhvervsevnetab fra gruppelivsforsikringen.

Selskabet har i skrivelse af 1/5 2003 til nævnet redegjort for de lægelige og kommunale akter i sagen, der har dannet grundlag for afslaget på udbetaling i henhold til gruppelivsforsikringen samt udbetaling af invalidepension før 1/12 2002. Af skrivelse fremgår bl.a.:

> "Af speciallægeerklæringen udfærdiget den 24.09.1998 af overlæge dr. med. J.B., fremgår, at der ved den objektive undersøgelse findes direkte ømhed af L3-L5 uden udstrålende smerter, let nedsat sidebøjning til venstre og lidt nedsat fleksion. Det fremgår endvidere, at der fortsat er betydelige daglige smerter og funktionstab, men at den fremtidige prognose er uafklaret.
>
> …
>
> Ved telefonsamtale den 13.09.2001 oplyste forsikrede, at den revalidering han var i gang med var stoppet, da han ikke kunne gennemføre den. Forsikrede skulle nu i arbejdsprøvning med henblik på at vurdere om han skulle i fleksjob eller have offentlig førtidspension.
>
> Selskabet anmodede forsikrede om at kontakte selskabet når arbejdsprøvningen var afsluttet.
>
> Den 12.02.2002 modtog selskabet på ny ansøgning ved erhvervsevnetab. Det fremgik af ansøgningens punkt 5.A, at forsikrede var afsluttet i alle offentlige behandlingstilbud. Det fremgik endvidere, at forsikrede i perioden 07.09.2001 til 03.02.2002 havde været i arbejdsprøvning på M.S. og aktuelt var indstillet til Reva-Syd i Svendborg.
>
> Selskabet anmodede herefter M. Kommune om sagsakter. Det fremgik heraf, at forsikrede havde haft en revalideringsplan fra foråret 1999 som tog sigte på en HF-

uddannelse fra 01.08.1999 til 31.08.2001 efterfulgt af datamatikeruddannelsen fra 01.09.2001 til 01.12.2003 henholdsvis i Svendborg og Odense. Forsikrede gennemførte næsten HF-uddannelsen med et gennemsnit på 9,25 men meddelte i sommeren 2001 M. Kommune, at han ikke ønskede at starte på datamatikeruddannelsen, da der ikke var beskæftigelsesmuligheder, gennemførelsesprocenten er lav og at rygproblemerne vanskeliggør rejse frem og tilbage, (forsikrede bor på …). Forsikrede ønskede i stedet at komme i fleksjob på Søfartsmuseet i M. Det fremgår af brev af 28.11.2001 fra Socialudvalget, at udvalget afslog ansøgningen om fleksjob, idet revaliderings- og aktiveringsmulighederne ikke var udtømte. Det fremgår endvidere af brevet, at forsikrede ikke mener han kan klare transport frem og tilbage udenfor … af såvel helbreds- som familiemæssige årsager. Socialudvalget er af den opfattelse, at forsikrede som alle andre bosiddende på …, må lade sig transportere såfremt man ønsker en uddannelse og meddeler afslag på ansøgning om fleksjob. Forsikrede ankede afslaget som blev fastholdt i brev af 25.01.2002 til forsikrede.

I forbindelse med revidering af forsikredes erhvervsplan påbegynder forsikrede arbejdsprøvning på M. Søfartsmuseum 03.09.2001 med 2 1/2 timer pr. dag, hvor forsikrede skulle registrere effekter, som var indgået til museets samlinger, fortrinsvis på computer, samt nedpakning af bøger i museets arkiver. Efter arbejdsprøvningen meddeler socialudvalget forsikrede afslag på fleksjob, idet de ikke finder revalideringsmulighederne for udtømte. Forsikredes egen læge udtaler, at hun finder at forsikrede bør henvises til revalideringsforsøg på Reva-Syd i Svendborg.

…

Selskabet modtog den 13.09.2002 speciallægeerklæring indhentet af arbejdsskadestyrelsen i forbindelse med revurdering af méngrad. Det fremgår af konklusionen i erklæringen, at 'man kan ikke forestille sig, at han vil få normal arbejdsevne igen'.

Den 18.09.2002 modtog selskabet akterne fra RevaSyd, hvoraf det fremgik af psykologisk undersøgelse foretaget den 24.05.2002, at arbejdsopgaver med begrænset timetal og stor fleksibilitet vil være at foretrække på grund af forsikredes ryggener. Det fremgik endvidere, at forsikrede havde gennemført en arbejdsprøvning på … Erhvervskontor fra 03.06.2002 til 09.08.2002, med dårligt resultat.

Da der ikke var nyere lægelige akter i sagen anmodede selskabet om en speciallægeerklæring fra reumatolog J.M.B.

Den 17.12.2002 modtog selskabet akter fra M. Kommune, hvoraf det fremgik at der indstilles til at der påbegyndes behandling af førtidspensionssag. Det fremgår endvidere, at lægekonsulenten vurderer at de objektive fund ikke svarer overens med forsikredes klager, hvorfor lægekonsulenten vurderer, at der skal foretages en CT-skanning.

…

Den 17.01.2003 modtog selskabet kopi af reumatologisk speciallægeerklæring udfærdiget den 14.01.2003. Det fremgår af den objektive undersøgelse, at forsikrede under anamneseoptagelsen sidder roligt i stolen uden der er behov stillingsændringer. Stillingsændring fra siddende til stående stilling foregår uden nogen form for igangsætningsbesvær. Der er ikke behov for støtte til armlæn ved fremoverbøjning efter taske og i undersøgelseslokalet foretages af- samt påtagning af sko, strømper i siddende stilling. Forsikrede opfordres til, at foretage løft af højre samt venstre ben i liggende stilling. Kan knap løfte højre ben fra underlaget. Fører med besvær højre hæl til venstre knæ. I siddende stilling i forbindelse med af- og påtagning af sko og snøring af disse, føres højre fod uden besvær til venstre knæ. Udenfor den specifikke undersøgelsesprocedure skønnes der at være gode bevægelighed sv.t. columna, lumbalis (lænden). Af konklusionen fremgår det, at forsikrede i forbindelse med en løfte- drejeprocedure udvikler kroniske lænde-rygsmerter. Speciallægen skønner på den foreliggende anamnese samt de yderst sparsomme parakliniske fund samt objektive fund, hvor der er en vis discrepans mellem den observerede og uobserverede adfærd ikke, at der er tale om en ryglidelse af sværere karakter. Speciallægen konstaterer at der er en vis form for fastholdelse af sygerollen, også specielt med henvisning til at der fra kommunens side er tilkendt kørestol. Erhvervsevnen skønnes på baggrund af det aktuelle forhold ikke at være reduceret udover 50 % vurderet i forhold til lettere kontorarbejde, hvor der er mulighed for vekslende arbejdsstillinger. Vedrørende prognose skønnes der ikke på det foreliggende at være risiko for forværring i de faktuelle rygsymptomer.

5. 60.986

Den 22.01.2003 modtog selskabet kopi af lægelige akter fra forsikrede. Det fremgår af journalmaterialet af 23.05.2002 fra neurolog S.S., at CT-scanning viser discusprotrusion af L4/L5 og arcrolysis L5/S1. Det fremgår endvidere, at med hensyn til henvisning til Smerteklinikken er der som anført evidens for, at patienter med uafklarede sociale forhold (uafklaret pensionsstatus) ikke bedres af behandling.

…

Heroverfor gør selskabet gældende, at Ankenævnet for Forsikring må give selskabet medhold i, at forsikrede ikke opfylder betingelserne for udbetaling af gruppeinvalidesummen.

- De relevante betingelser for at opnå dækning ved erhvervsevnetab følger af pensionsregulativets § 6 jf. regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse §§1-2 og § 3A i forsikringsbetingelserne for gruppelivsforsikringen.

  Det fremgår af pensionsregulativets § 11 og af § 15 i forsikringsbetingelserne for gruppelivsforsikring, at dækningen fra gruppelivsforsikringen bortfalder senest med udgangen af den måned, hvori forsikrede fratræder sin stilling.

  I denne sag betyder det, at forsikrede skal have dokumenteret et varigt erhvervsevnetab på mindst 2/3 indenfor ethvert erhverv af helbredsmæssige årsager inden den 01.05.1999 for at være berettiget til summen fra gruppelivsforsikringen og inden den 01.05.2000 for at være berettiget til præmiefritagelse på den øvrige ordning.

- Sagens akter har været forelagt FagPensions lægekonsulent.

- På baggrund af en samlet vurdering af sagens lægelige akter findes der ikke dokumentation for en varig nedsættelse af den generelle erhvervsevne med mindst 2/3."

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og påstår selskabet pligtig at udbetale invalidepensionen og gruppelivsforsikringen fra skadetidspunktet. Til støtte herfor anfø-

rer socialrådgiver, J.A., fra Fyns Amts Tværfaglige Smerteklinik på Odense Universitetshospital i skrivelse modtaget i nævnet den 10/2 2004 bl.a.:

"Det fremgår at T.L.C.'s [klageren] helbredsmæssige situation med ét blev forandret ved arbejdsskaden, og at hans fysiske formåen ikke har ændret sig væsentligt helt fra tidspunktet umiddelbart efter skadens indtræden. Uanset hvilken træning eller behandling, han har fået, er funktionsniveauet ikke ændret.

…

Allerede på det tidspunkt, hvor der blev lagt op til en bevilling af støtte til revalidering, fremgår det af sagsbehandlerens notat af 24.06.1999, at rygproblemerne 'må betegnes som kroniske, da tilstanden har været uændret i ca. 1 1/2år'. Det fremgår endvidere, at hele revaliderings- og arbejdsprøvningsforløbet var præget af store vanskeligheder med at klare hver enkelt dag, det drejede sig såvel om skolegang i 2 år på HF, som han af helbredsmæssige årsager dog ikke nåede at gennemføre samt senere på Reva-Syd og under arbejdsprøvninger på M.S. og på Æ.E. Det fremgår, at der i hele forløbet har været indlagt udtalte skånehensyn, men på trods af dette har arbejdsevnen været meget begrænset med mulige arbejdstimetal på max. 6-8, i enkelte perioder 10 timer ugentligt, hvilket ligger væsentligt under det timetal, der skal til for at man opretter flexjob. Konklusionen fra M. Kommunes side bliver da også tilkendelse af mellemste førtidspension, efter at alle muligheder for etablering af erhvervstilknytning har været afprøvet.

Gennem hele sagen beskrives det, at der ikke sker nogen ændring i de rygmæssige problemer. I rapport fra Revalideringskontoret i Fyns Amt har man i skrivelse af 18.10.2001 konkluderet, at 'da der siden arbejdsskaden er gået 4 år uden nævneværdig bedring i de rygmæssige gener, kan det synes meget tvivlsomt, om arbejdsevnen vil kunne bedres i væsentlig grad, også på sigt.' Lægekonsulent I.F., RevaSyd, har på baggrund af de foreliggende lægepapirer i afmeldingserklæring af 13.09.2002 skrevet 'symptomfri frem til november 1997, hvor han ved løft af let byrde får svære smerter i lænd, gående ud i højre underben. På intet tidspunkt opereret, men behandlet med rygtræning uden væsentlig effekt på smerterne'. Alle notater i sagen vidner om, at smertetilstanden er status-quo fra 1997 og hele forløbet igennem. I samme afmeldingserklæring fra RevaSyd konkluderes det: 'På baggrund af det nu afsluttede forløb er min klare vurdering, at det vil være ganske urealistisk at tænke

sig T.L.C. genplaceret på arbejdsmarkedet, det være sig ordinært eller på særlige vilkår. Hans faktiske formåen er så lille, både mht. belastning og arbejdstid, at det ikke ville kunne lade sig gøre'. Konklusionen må derfor være, at T.L.C. reelt var ude af stand til at arbejde erhvervsmæssigt i noget erhverv allerede tilbage i perioden kort efter ulykken, man er blot både af psykologiske og af lovmæssige grunde først i stand til at konstatere dette efter, at man har afprøvet alle muligheder for erhvervsplacering med de støtteforanstaltninger, sociallovgivningen giver mulighed for."

Af Pensionsregulativet fremgår bl.a.:

"**§ 6 Udbetaling ved erhvervsevnetab**

Udbetaling sker, når medlemmet er fratrådt sin stilling og erhvervsevnen varigt er nedsat med mindst 2/3.

…

§ 11 Fratrædelse

Fratræder medlemmet uden at være berettiget til pension fra denne pensionsordning, bortfalder gruppelivsforsikringen."

Af Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse fremgår bl.a.:

"**Definition af invaliditet**

1. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne, og det skal være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen – trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse – er og fortsat må anses at være nedsat til 1/3 eller derunder.

2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til – bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Af forsikringsbetingelserne for gruppelivsforsikring fremgår bl.a.:

"**§3.A – Invalidesum**

Omfatter gruppelivsforsikringen invalidesum, vil retten til udbetaling indtræde, når gruppemedlemmets erhvervsevne – efter datoen for optagelse i gruppelivsforsikringen, men inden opnået 67 års alder – på grund af sygdom eller ulykkestilfælde varigt er nedsat.

En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når gruppemedlemmet alene af den anførte grund tilkendes pension fra det offentlige. Erhvervsevnen skal før det 60. år være nedsat til 1/3 og efter det 60. år til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne."

Nævnet udtaler:

Selskabet har - med rette - efterlevet afgørelsen i den offentlige pensionssag, for så vidt som selskabet i overensstemmelse med denne afgørelse har ydet klageren invalidepension fra den 1/12 2002.

Nævnet finder, at klageren ikke har godtgjort, at han yderligere i tiden forud for den 1/12 2002 har krav på at få udbetalt invalidepension hos selskabet.

Da klageren herefter heller ikke har krav på udbetaling af gruppeinvalidesummen,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand